

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Seria litteratorum, hominum poenitentia, institutio
eruditorum delinquentium - Cod. Ettenheim-Münster 60**

[S.l.], 1727

Sectio 18

[urn:nbn:de:bsz:31-108344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-108344)

et benigni solis, qui mentium tenebras dulcibus alloquijs
 et splendore gratiae suae dissipent, ut inimicitiae omnes
 odiisque tollantur. praestitit in eo Magnus Athanasius, fe-
 licissimus ille litteratorum, quem laudans Nazianzenus Greg. Naz.
nat. 21.
 ait, duorum laudabilium lapidum naturam imitatum
 nam et percutientibus inquit Adamas efficiebatur, et dissi-
 dentibus Magnes, arcana vi natura ferrum trahens. si
 quas videret domesticas seditiones, si cuius animum
 obscurius iniquum, impotentem et paratum ad nocendum,
 cum Apostolo utebatur, et pio ardore inflammatus, omne
 ingenij sui vim et industriam conferebat ad mentium
 conciliationem pacemque revocandam. ad cuius exemplum
 converſi litterati animum applicent ad omnium mentes
 pro virili quidem parte componendas. inquirant dili-
 genter, si qua inter collegas discordia, si controversiae
 inter sodales et partium contentiones, si quis detri-
 eruditorum, acerbo odio, probrosaque ambulatione alte-
 rum prosequatur; omniumque deit adhibeant diligentiam
 et animo pio conſultent, ut ad omnium discordias placan-
 das atque dirimendas. quo est certamine si victores redier-
 rint, compressis odijs Deo dace, et Domitiam maleficientium
 iracundiam. potiori iure quam pericles gloriabantur, omnes
 ab se inimicitias depulsas atque antea mutuis disſidijs
 effervescentes, pace parta, et feliciter constituta, ad honestam
 conjunctionem, et complexum revocato. sanctas
 frenicos illos columbas dixeris, dorso inaurato, et ar-
 genteis alis praeditas, oleasque ferentes paciferarumque
 mundi cum Deo conciliatorem imitantes; siq; in limite
 illo gloriosissimo perrexerint, sapiusque similibus ad oras
 inclyti redierint, post vite huius cursum, palmis et victo-
 rijs circumsepti, caeleste Capitolium triumphabundi in-
 gradientur.

lectio 18.

Prudens atque sollicita devitatio Oc-
 casionum peccandi, Consortiorum item
 ac abusus noxiarum.

Non alijs vero ea felicitas cognita fiet litteratis,
 nisi ijs, qui in regno tenebrarum et caliginis, ut scriphra
 loquitur, ad Regnum lucis (sinceram mentem praxiam)
 divinaeque cum primis benignitate aspirante fuerint tram-
 lati. caeterum industrie caveant, ne deinceps in via
 homini lapidibus adeo noxijs, vitijis parta in Deo erudito

sapienter regnantibus, Occasionibus item ad delinquendum
frequentioribus; nec non Consortijs perverforum capitalibus
in domibus denique Consuetudinibus offendantur. Non equidem
sane peccatorum Tyranni eripiuntur prius sacrosancta
Meliora cultor, quam cunctas labendi Occasiones ma-
ximo studio devitaverit, atque efficacissimum illud ad ma-
litia omnigena fugam subsidium fuerit amplexus.
Elegantissime hanc in rem Theophrastus antiquorum
specimen sextus tertius in libro perquam utili de Divi-
tys. prudenti C. scribit sub libris finem, et religioso animo
et abique alicuius reprehensionis macula vivere concupis-
centi, non modo peccatum, verum etiam peccati ipsius
pertimescenda esse debet occasio. beatus, inquit scriptura,
qui timet omnia propter Dominum. occasiones enim
peccatorum occasionibus valetudinum similes sunt. sicut
enim corpus invalidum pristinam difficile recipiet for-
sitatem, nisi omnes prius occasiones, per quas infirmi-
tatum causa ministrantur, abstulerit: ita anima pecca-
torum depressa morbo, et iniquitatum febribus cacothias
pervalescere difficile poterit, si non universas ante occa-
siones absciderit delictorum. Et ut sensatus ager, recu-
perare volens celarem sanitatem, valetudinis sua cau-
sas atque materias per se ipsa perpendens omnia saluti
contraria repellit ac removet, quamvis desiderabilia
nimis sint, et delectabilia voluptati: ita vir prudens, et
sapiens, qui melioris substantia, animo scilicet desiderat
sorsitatem, occasiones omnes debet intelligere peccatorum,
et cum eas integrâ consideratione libraverit, ab omni animi
sui desiderio procul avertere, nec amplius iam velle di-
ligere, quamvis dulce atque suave sit, quod per saporis
sui commodum spiritualibus visceribus lethale vulnus
infundat. quibus verbis laudatus Theophrastus proclari-
simè edocuit, quâ ratione obstruendi sint nocentissimi
illi vitiorum multivariorum fontes, et quam sedulo
reprimenda vis occasionum infernalis, unde omnia in-
mortales miseros mala scaturire soleant.

Conferminum huic remedio est alterum, puta
Declinatio Consortijs improborum, siquidem una
omnium sapientum sententia clarissime loquat,
quantum momenti ad peccati fugam in Declinatione.

convictus vitiosorum hominum sit postum. Luculenter
 id pra caeteris ostendit D. Basilius Cyprio clemente Alessand:
 rino praevis) docens, cathedram pestilentia epe confortu
 malignorum, cum virus nequitia ab uno ad alium facilli-
 ni serpere solet. Dicunt & sic Basilius) rerum huiusmodi
 periti, pestem si unius hominis vel iumentis corpus ultin-
 gat, ad quosqz proximos quasi partitò serpere: illam enim
 epe huius morbi naturam, ut uno contaminato, mox ad
 alium vis morbi perveniat. Tales itaqz sunt operarij iniqui-
 tatis: alius in alium suum transmittit morbum, proinde
 coagrotant, simul etiam pereunt. perinde ut philo perela-
 garter, libro quod omnis probus liber sit, commouit con-
 victum malorum hoc epe animis, quod aërem pestiferu
 corporibus.* Et alio loco idem philo evicit, nihil adeo
 periculosum ei, qui passiones suas domare velit, quam
 vulgi malignantis convictum, in quo artus passionum fee-
 veat. Non possum quis sermone illum adscribam
 integrum, cum plurimum ponderis atqz momenti adhibe-
 ratur à pravo malorum commercio revocandos habere
 videatur: si ex animo decevit homo (litteratus) affectibus
 et perturbationibus omnibus superior evadere, contemptis
 concupiscentijs ac voluptatibus, expediat se, fugiatqz con-
 tinuato cursu. quin et post migrationem (à vanitate
 scilicet, et post conversionem ad Deum seriam) satis est
 vitare sodalitia, et amare solitudinem. Nam et apud
 exteros praestò sunt laquei, similes domesticis, in quos
 necesse est incidere, si quis sit in providus, et delectetur
 multorum consuetudine. Vulgus enim est enorme, incon-
 ditum, immodicum, culpabile, cum quo versari tendenti,
 ad virtutem non expedit. sicut enim à longo morbo-
 se colligentium corpora levi momento relabuntur
 in deterius: ita quorum anima nunc primùm sanitatem
 recipit, nistat mente invalida, ut timendum sit, ne in
 morbum recidat, irritamentis ex incauto convictu acciden-
 tibus. Nec veneno vel peste solum, verum quibus vis
 etiam ferit, consuetum hominum nequam periculosius
 existere, angustissime suo more ostendit Chrysostomus.
 Docens, hinc salomonem, hinc samsonem, hinc Judaeos.

Clem. Alex.
 l. 4. pedag.
 c. 1.
 Basili. M.
 hom. in ps. i.

philo l.
 de praesijp.

Chrysost.
 hom. in ps. 4.

* Hunc philonis locum describens Eusebius l. 8. de
 prepar. evangel. c. 4. multa effige in eandem
 sententiam praeclare tradidit.

universos, hinc ornatissimos quosque mortaliū in ruinam actos
 fuisse, maximāq; admirationē dignum esse existimari, quod
 urbem aliquam subituri, de aëris inibi salubritate curiosē
 sciscitemur. De eorum moribus, quibus cum habenda ibi consue-
 tudo silentes, perinde ac si non plus ab hac luce, quam ab
 aëris intemperie, vel grassante alicubi pestilentia, sit timen-
 dum. Omnium verō significatissima foret S. Mathia Aposto-
 loli hanc in rem sententia, si ad eam modum ab ipso prolata
 suspet, ad quam Clemens Alexandrinus recitavit: Dicunt
Clem. Alex. Cinqvint Mathiam Apostolum inter cetera dixisse: si elec-
7. Strom. ti vicinus peccaverit, peccavit electus. Nam si se ita gesserit
ut iubeat verbum seu ratio eius vitam ita esse servitū vicin-
us, ut non peccet. Nec male eadem in eam ipse
Clemens: ea demum Cinqvint vita prodest consuetudo, qua
intercedit cum viris bonis. rursus autem vita usum
cum improbis hominibus, plane nullum agnoscent sapien-
tissimus per Moysen pedagogus, populo porcis vesci pro-
hibuit. Significam non oportere eos, qui Deum invocant
cum impuris versari hominibus, qui porcorum instar cor-
poralibus voluptatibus obsecantibus et in pudicis titilla-
tionibus praevalentes, damnosā venereis voluptate perferunt.
Et apposite sane porcus huiusmodi homines referre censetur
quoniam Gentilium etiam plurimi Cippo Juliano apostata
teste) tanquam peritū heretico, facerē ab mensa pe-
nitentiā ablegandum censere. apud quos Christianos puta)
etiam non pauca legas ad eam quam nunc versamus,
apprimē spectantia. sapientissimē Epictetus apud
Arrianum iudicavit eum, qui cum alijs convectur, plur-
rimū aut colloquendo aut convivando, aut simul et pu-
 miliariter vitam agendo, necesse esse aut huiusmodi
fieri quibuscum versetur, aut in fune traducere convicto:
res suos in suam sententiam. etenim C pergit) si carbon
iuxta candentem carbonem ponatur, aut extinctus ille,
ignem quoque restinguet, aut contactu inardescet. quare
quem tantum sit periculi, cautio certē est adhibenda,
si cum indoctis (vitijs) versari velimus, ac illorum
commercij uti. animo semper istud volente, fieri nullo
modo posse, quin si quis convectur fuliginoso cippia
ipse quoque fuligine inquinetur. ita elegantissimē ad
Epicteti mentem Arrianus. Ipse autem Epictetus in quad-
ragefimo quinto enchiridij sui capite non aliam ob-
causam popularia convivia sollicitissimē de vitanda.

Julianus
 Apostat.
 orat. 5.

Arrian.
 l. 4. in Epict.
 c. 16.

moribus, quam quod in illis catibus facile sit cum inquinatis
 versari. Et Cui ad eum locum scribit simpliciter nobilita-
 te philosophi abiecta, ad populi quasi tribunal descendere.
 Subditus in huius rei confirmationem Epictetus: scito enim
 si sodalis pollutus fuerit, eum etiam qui attigerit, nece-
 sario pollui, etiam si purus ipse fuerit. Hinc maxime Seneca
 Cui laudatissimum in eodem documento inculcanda opera
 sapienter locandam reputavit, amico auctor fuit ut
 turbam devitet, quod in magno numero multique semper
 existant vitij mansueti, qui hominem quocumque agunt,
 aliqua semper liti illius quo totum solent, aspersione
 inficiant. quid tibi Cingit vitandum praeceptum existi-
 mam, quibus? turbam. Nondum illi te vitio commiseris. Ego
 certe confiteor imbecillitatem meam. nunquam mores
 quos extulsi, refero. aliquid ex eo quod composui turbatur,
 aliquid ex his qua fugavi, redit. quod agris evenit, quos
 longa imbecillitas usque adeo afficit, ut nunquam sine offen-
 sa proferantur; hoc accidit nobis, quorum animi ex longo
 morbo reficiuntur. inimica est multorum conversatio.
 Nemo non aliquod nobis vitium aut commendat, aut
 imprimis, aut ne scientibus illinit. utique quod major est
 populus, cui commiscemur, hoc periculi plures est. Et paulo
 inferius: subducendus populo est tener animus, et
 parum tenax recti. facile transiit ad plures. Socrati
 Catoni, et Caelio excutere mentem suam. Dissimilis multi-
 tudo potuisset: adeo nemo nostrum, qui cum maxima
 concinnatus ingenium, ferre impetum vitiorum tam
 magno comitatu venientium potest. unum exemplum,
 aut luxuria aut avaritia, multum mali facit. Con-
 victor delicatus paulatim enervat et emollit. Vicinus Di-
 ves, cupiditatem irribat, malignus comes, quamvis can-
 dido et simplici, rubiginem suam aspercit. quid tu his
 accidere credis, in quos publica factus est impetus? Ne-
 cesse est aut imitari, aut oderis. uterumque autem devitan-
 dum est, ne vel similis malis fias, quia multi sunt, neve
 inimicus multis, quia dissimiles sunt. Recede in te ipse
 quantum poteris: cum his versare, qui te meliorem
 facturi sunt. Illos admittite, quos tu poteris facere melio-
 res. multo ista fiunt, et homines dum docent, discunt.
 Rursus Ep. 104. omnem ea animo erade nequitiam, si vis

Senec.
 Ep. 7.

peregrinationes habere iucundas, tuum comitem sera. haerebit
tibi avaritia, quamdiu avaro sordidoq; convixeris. haerebit
timor, quamdiu cum superbo conversaberis. Nequam feri-
tiam in fortioris contubernio ponas. incendunt libidines tuas
adulterorum sodalitia. si velis vitij exui, longe à vitiorum
exemplis recedendum est. Optime Deniq; Ep. 123. inter
causas malorum nostrorum est, quod vivimus ad exempla,
nec ratione componimur, sed consuetudine adducimur.
quod si pauci facerent, nollemus imitari; cum plures fa-
cere ceperunt, quasi honestius, sit quod frequentius, se-
quimur, et recti apud nos locum tenet error, ubi publicus
factus est. Et mox: horum omnium sermo vitandus est.
hi sunt qui vitia tradunt, et aliò aliunde transferunt. pes-
simum genus hominum videbatur, qui verba gestarent, sunt
quidam qui vitia gestant. horum sermo multum nocet.
Nam etiam si non statim officit, semina in animo relinquit,
sequiturq; nos, etiam cum ab illis disceperimus, re-herectura
postea malum. quemadmodum qui audierunt symphoniam
ferunt secum in auribus modulationem ac dulcedinem
cantus, quae cogitationes impedit, nec ad seria patitur in-
tendi: sic adulatorum et prava laudantium sermo diutius
haeret, quam auditur: nec facilis est animo dulcem sonum
excutere: prosequitur et durat, et ex intervallo recurret.
Ideò claudende sunt aures malis vocibus, et quidem pri-
mis. Nam cum initium fecerunt, admittunt, sunt plures
audent. Inde ad hoc pervenitur verba: Virtus, et philoso-
phia, et iustitia, verborum inanium crepitus est. bona fe-
licitas est bona vita, facere omnia libere, frui patri-
monio, hoc est vivere, hoc est se mortalem esse meminisse,
fluunt dies, et irreparabilis vita decurrit. Dubitamus
quod iuvat facere, et aetati non semper voluptates decip-
tura, interim dum potest, dum possit, ingerere? ha im-
picuum voces, adversus quas aures his spinis sepi: ha
voces non aliter fugiendae, sunt quam illa, quas Ulysses,
nisi alligatus praeterire noluit. idem populi: abducunt
à patria, à parentibus, ab amicis, à virtutibus, et in tur-
pem vitam miseris turpius illinunt.

Maximum Deniq; momentum in pravarum
consuetudine Consuetudinem ad vitij, doctis hominibus

exitialis, exterminationem solum esse, supra iamiam de-
 dimus demonstratum: neque id ipsum inficias ibi, quinquis
 omnium retro seculorum eventum, respectum habue-
 rit atque exploratum, nec non summorum Theosophorum
 ad evadendam profligandamque illam pestem exhortatio-
 nes ad animum suum revocaverit. Hoc Doctoris the-
 gustissimi est pronuntiatum: Consuetudo quasi secunda,
et quasi affabricata natura dicitur. nec minus Doctus
 Magnus Basilus: ipse quondam novi C inquit, qui per
 aetatis tenera florem ad obscuras carnis affectiones
 delapsi per consuetudinem quoque mali, istis immor-
 tui sunt peccatis. Et post Magnum illum, Magnus alter,
 puta Gregorius: tenent C scribit prava consuetudines quae
semel ceperunt, atque quotidie duriores existunt, et non nisi
cum peccatoris vita finiuntur. tam negligentes quippe
 sunt homines, tamque nihil miseret eos sui, ut malum, quod
 aliqui curari celeriter oportuisset, serpere in penis, et
 augeri indies sinant, donec omnino fiat immedicabile.
 Nec aliud mali tam grandis fons et origo, nisi execranda
 peccandi consuetudo, et mora improbissima, a qua pulsa
 omnis, intamisque tabes, et totius vita corruptis nascitur.
 Atque hunc ipsum deploratissimum animi statum, ante
 oculos habuisse videtur propheta divinitus afflatus, cum
 inquit: si mutare potest ethiops pellem suam, aut
pardus varietates suas, et vos poteritis benefacere cum
didiceritis malum. caestat eundem in sensum memora-
 bile prisca cuiusdam sapientis estatum. Quod dum improbi
 inveterata consuetudinis hominem admoneret, rogatus
 quid ageret? ethiops, inquit, caso, addiditque notanter
senem C h. e. hominem. longa peccandi consuetudine
occubum D admonere, et mortuo mederi idem esse.
 Nec mortuo mederi solum, verum etiam elatum, sepulchri
 pulvis ac fatidum, cadaver in lucem ac vitam revocare
 censendus est ille, qui e vitiorum cano et gravi peccandi
 consuetudine oppressum, ad frugem et meliorem vivendi
 methodum reduxerit. Nec male ante citatus Hippocren:
 si antistes notavit, eos qui consuetudini pravae diutius
 adhaerunt, velut lapide molari prepti atque sepultos
 teneri: molas illa C scite ait, imposita sepulchro, ipsa
est vis dura consuetudinis, qua premitur anima, nec re-
surgere, nec respirare permittitur. Dicitur est autem
 quaterduanus est: revera ad istam consuetudinem quarto
 quoddam progressu pervenit anima: prima est enim
 quasi fibrillatio delectationis in corde, secunda confessio,

August.
C. 6. de Music.

Basil. M.
hom. in ps. i.

Greg. M.
C. is. Moral.
in Job.

Jerem. 13.

1. Aug.
l. c.

tertia factum, quarta Consuetudo, ubi factum in consuetu-
dinem vertitur, et fit quaedam desperatio, ut dicitur, quat-
riduanus iam putet. quod ipsum, malo suo gravissimo edoctus,
eandemq; prava consuetudinis tyrannidem ex pertus-
idem D. Aurelius: Ligatus eram (ait) non ferro alieno,
sed meâ ferrea voluntate. Velle meum tenebat inimicus,
et inde mihi catenam fecerat, et constrinxerat me. quippi-
ex voluntate perversa facta est libido, et dum servitur
libidini, facta est Consuetudo, et dum consuetudini non
resistitur, facta est necessitas, quibus quasi annulis quibus-
dam sibi innoxie tenebat me obstructum dura servitus.

August.
l. 8. Conf.
c. ii.

Et quam potenter hac ipsa tyrannis eum (etiam iam
ruptis vinculis liberum) tenuerit, inq; lapsum veluti pro-
clivem de sancti propositi fastigio deiecerit, alio loco
clarissimis verbis demonstravit: plus valebat in me
deterius inolitum, quam melius ignotum. Nec incongruam
rei huic similitudinem apud plibarchum in moralibus
reperiis: qui dicitur (ita ibi legitur) in vinculis fuerunt
cum ex illis, solvuntur, tamen claudicant adhuc, nec
gradi possunt; ita dicitur vitijs aperi, etiam cum ea deiecerit
quaedam eorum vestigia retinent. Velint, nolint, iam sibi
quasi impossibile ducunt, recte incedere. fuerunt venatoribus
quondam obvise puerum triennem, qui sylvis expositus,
inter lupos emittitur, eorum mores totus induerit, et prope
in feram, manibus ac pedibus reptans, degeneravit, lupis
convixerit, eorumq; pradis vicitur. hic ut in manus Ang-
lorum illic pradae sectantium devenit, Henrico principi
Hapio dono datus est, qui fuleris ac varijs adminiculis
puerum stipare, recta incedere, humanis moribus im-

August.
ibid.

Ovid. l. 2. metam. cui curavit, sed irrito omnino conatus, iam morem fe-
rat usus: naturâ scilicet dege per nibente rumpebat
vincula, nec ferinos mores ullâ industriâ ponere valuit.
Haec mali id ipsum ad animum, peccandi consuetudine
depravatum transferri poterit, seebis quidem Magni
Gregorij, loco quodam ita scribentis: usitata culpa obli-

Greg. Magat mentem, ut nequaquam surgere possit ad rectitudinē.
Hom. Di. in Evang. conatur, et labitur, quia ubi sponte dicitur persistit, ibi et cū
noluerit coacta cadit. quantumvis vero Consuetudo

peccandi malum tam grave fit, ut quanto amplius quisq;
peccaverit, tanto minus se se peccasse intelligat. tantu
abest tamen, ut liberato pravorum habituum mole
presso, ferreâq; suâ (ut Augustinus modo dicebat)
voluntate ligato, desperandum sit penitus, ut potius
certissimam sibi e vinculis istis liberationem promittere
queat, dummodo, medijs et remedijs Divino verbo pra-

scriptis rite utitur, inqz noxiarum adeo herbarum
 eradicatione sollicitu heroicè de sedet. eruditè in lati-
 nam tullius: multos Cingit, videmus et audimus, cum
 totam adolescentiam voluptatibus dedissent, se ad frugè
 bonam recepisse, hominesqz graves fuisse. Vidimus equi-
 dem nostrà etiam etate erudito, quorundam cum totam
 prope modum vitam, factis, ceterisqz, invidia, contem-
 ptu, ambitioni, avaritia, noxiisqz curis stanti dedisset,
 tandem aliquando se ad frugem bonam recepisse, et
 viros, doctoresqz graves exstitisse. Nec defuere liberato
 Orbi Zachari, Matthaei, Augustiniqz sui, qui ruptis divi-
 nà clementia pravaram consuetudinum vinculis ad
 optatissimam fidelium, Deoqz sacrorum hominum
 libertatem aspiravere. Est autem illud inter praesidia
 ad consuetudinem edomandam utilissimum atqz effica-
 cissimum, ut scilicet principis obstetur. Graviter
 et crebro id ipsum inculcant praeter Theophrastum Chris-
 tianor, primipili ethnosophorum; atqz ut surgenti vitio-
 rum illuviei remora quantocumqz miserantur, solent.
 Amè monuerunt, veluti seneca in consol. ad Murciam
 cap. i. sub fin. omnia vitia Cingit, penitus insident,
 nisi dum surgunt oppressa sint. et mox: leviore medi-
 cina fuisse oriens ad huc restringenda mali vis. vehe-
 mentius contra inveterata pugnandum est. nam
 vulnerum quoqz sanitas facilis est, dum à sanguine
 recentia sunt. tunc et uruntur, et in album revocantur
 et digitos, scabentium recipiunt. ubi corrupta in
 malum ulcus veterarunt, difficilius curantur. Et in *Serian.*
 eundem sensum plura apud Serianum leguntur. signi: l. 2. c. 18.
 ficantius verò à Christianis Doctoribus D. Hilarius illud
 psalmi 136. C beatus qui tenebit et allidet parvulos suos
 ad petram. hoc sensu accipiens: vitia, inquit, corporis
 non sunt sinenda coalescere, sed in exordijs statim
 enecanda sunt. periculosa sunt iam robusta cupiditates,
 et difficulter adulta quoqz perimuntur. levius autem
 est prosumptas avellere, teneras excidere, flexibiles
 retorquere. beatus itaqz est, quisquis in exordijs inho-
 nestas quoqz omnium cupiditatum appetitiones, quae ex
 voluntate carnis oriuntur, primum intra ius patientiae, suo
 virtutisqz cohibebit. deinde eas ad fidem, atqz ad metum
 Dei elisas enecabit. egregie item Nysenus: sanguinem expens
 adoeit voluptas, postea autem superbia in verticem affue-

git, arrogantiaq; et fastu circumvolabitur, aduersus eos, qui
Geog. Nip. sunt eiusdem generis sibi subiungens imperium. —
hom. 4. Sed quemadmodum non potest serpens attrahi ab extrema
in Galat. parte spina dorsi, nempe à caudà, cum squama natu-
raliter contra resistant ipsi qui attrahunt, ita non licet
ab ultimo incipere, expellere ex animà id quod est ser-
pentium voluptatum, nisi à malo primum ingressum
intercluseris. quamobrem caput eius observare iubet
præceptor virtutis, initium vitij, caput nominans,
quo non admisso, id quod restat, est iurium et inefficax.
qui enim omnino est hostili et infesto animo aduersus
voluptatem, non subiicietur singularibus vitij insulti-
bus. qui autem vitij initium admisit, totam in simul
admisit bestiam. Sit licet ingens in initijs obstendi-
difficultas, ubi tamen impetus et estus ille vitijus
refederit, incredibile est, quanta et quam sincera, sua
vitas eam voluntatem perfundat, siquidem alacriter
initijs illis malorum, et veluti culpa præludij ob-
viam ierit. Non omittendus in signis Climaci locus,
quo opera pretium omnino esse iudicavit obisten-
tes obices generosi repellere ab ipso initio, et ab
alacri ac strenua honesti professione, et malitia
reiectione auspiciari: odiosum sane Cingit periculis
climac. plenissimum est ab ipso statim conflictus congressu
grad. i. lapsere luctantem. est enim futura necis non ob-
scure argumentum. erit nobis omnino perutile forte
et validum renuntiationis initium arripere, etiam si
postmodum mollescere contingat. anima enim qua
similiter pugnare coeperit, rursusq; debilitata
ceperit, antiqua virtutis et studij memoria, quasi
stimulo quodam et flagello vulneratur, atq; ex hoc
nunquam plurimi pristinum vigorem receperunt
priorumq; pennas resumpserunt.

sectio iq.

Devitatio culparum Culti videntur
minimarum, sanctaq; in virtutis
proposito obduratio.

Sollicita huic initiorum profectioni porro
iungenda est Minimarum Devitatio culparum.